

Kuva Pekka Varismäki

Työeläkejärjestelmä luotiin Suomessa 1950- ja 60-lukujen vaihteessa. Perusperiaatteiksi hyväksyttiin ansaintaperiaate ja kulutustason säilyttäminen eläkkeelle siirryttäessä ja eläkkeellä. Eläkkeet suojattiin inflaatiolta indeksijärjestelmällä. Indeksijärjestelmällä taattiin myös se, etteivät eläkeläiset jää jälkeen väestön yleisestä elintason noususta.

1970-luvulta lähtien eläkkeisiin on tehty monia leikkauksia. Merkittäviä huononnukusia tehtiin 1990-luvun laman aikana. Vuonna 2005 taitettu indeksi ulotettiin koskemaan kaikkia maksussa olevia eläkkeitä. Eläkeläisten verotus kiristyi, kun ansiotulovähennys poistettiin eläkeläisiltä. Merkittävä osa viime vuosien veron kevennyksistä on tehty nostamalla ansiotulovähennystä. Tämän vuoden alusta luotiin uusi valtion verosta tehtävä ansiotulovähennys. Nämä ratkaisut ovat lisänneet palkansaajien ja eläkeläisten verotuksen eroa.

Eläkeläisjärjestöt, Veteraaniopettajat ry mukaan lukien, ovat yrittäneet vaikuttaa näiden asioiden korjaamiseksi. Jotain on saatu aikaan monen vuoden yrityksellä:

- sairausvakuutusmaksu on palannut samalle tasolle kuin palkansaajillakin
- kansaneläkkeen pohjaosan työeläkettä alentavaa vaikutusta on jonkin verran kompensoitu
- kansaneläkettä on korotettu parina vuonna muutaman euron
- sosiaalilainsäädännön uudistuksia on tehty.

Eduskuntavaalien alla tänä vuonna oltiin aktiivisia puolueiden suuntaan ja tuotiin eri vaalitilaisuuksissa ehdokkaille tiedoksi ikäihmisten asiat.

Valtakunnallisten eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta VENK lähetti useita kirjeitä puoluehallituksille ja eduskuntaryhmille. Niissä tuotiin esille keskeiset tavoitteemme ja esitettiin niitä kirjattavaksi hallitusohjelmaan. Jäsenemme tekivät ansiokasta työtä eri vaalitilaisuuksissa. Uskon, että sillä oli vaikutusta. Puolueet tulivat tietoisiksi siitä, että olemme tosissamme.

Maassa on nyt uusi hallitus ja uusi hallitusohjelma. Siihen on kirjattu ikäihmisten kannalta monia merkittäviä asioita. Meidän kärkitavoitteistamme ovat mukana kaikki paitisi indeksi ja pääsy mukaan valmistelemaan itseämme koskevia eläkeasioita.

Hallitusohjelmassa ovat muun muassa seuraavat lupaukset:

- Verotuksen oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi eläkeläisten verotus alennetaan kaikilla tulotasoilla korkeintaan palkansaajan verotuksen tasolle.
- Arvioidaan väestön ikääntymiseen varautumisen riittävyys.
- Toteutetaan kotikuntalain muutos. Se mahdollistaa vammaisille ja vanhuksille oikeuden vapaaseen kotikunnan valintaan.
- Alennetaan vanhusten palvelutarpeen arvioinnin ikäraja.
- Luodaan kattava ikääntyneiden neuvonta- ja palveluverkosto koko maahan ja lisätään ennalta ehkäiseviä kotikäyntejä.
- Työeläkkeitä koskevat asiat valmistellaan yhdessä keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa. Tässä yhteydessä selvitetään kohteleeke sosiaalietuuksien ostovoimaa turvaavien indeksitarkistusten kulutuskori tarkoituksenmukaisella tavalla erilaisia kulutusrakenteita omaavia kansalaisia, kuten kansaneläkettä tai työeläkettä saavia ikäihmisiä.
- Kansaneläkkeitä korotetaan 20 eurolla 1.1.2008.

Meidän tehtävämme on nyt seurata, miten asiat toteutuvat. Indeksien korjaamista ei tule unohtaa. Kulutuskorin muuttaminen, tai siis eläkeläisille oma elinkustannusindeksi, ei välttämättä ole oikea ja hyvä ratkaisu. Verokorjaus tulee toteuttaa heti vuoden 2008 alusta. Kolmikannassa valmistellaan edelleen työeläkeasiat. Työeläkkeellä olevien edustus tulee saada mukaan silloin, kun heitä koskevia ratkaisuja valmistellaan.

Veteraaniopettajat ry kuuluu Valtakunnallisten eläkeläisjärjestöjen neuvottelukuntaan VENKiin seitsemän muun järjestön kanssa. Puheenjohtajavastuu on meillä. Edunvalvonta on hoidettu VENKin kautta ja sitä jatketaan edelleen. Tapaamme sosiaali- ja terveysministerin 8.6. Seminaari pidetään syyskuussa. Sosiaali- ja terveysministeriöön lähetettiin huhtikuussa kaksi kirjettä. Asioina olivat kansaneläkkeiden korottamissuunnitelma ja suurten lääkekustannusten lisäkorvauksen euromääräisen rajan alentaminen. VENKin rekisteröitymisen valmistelut on aloitettu.

Sirkka-Liisa Tarjamo
Vuosikokouksen 2007 avauspuheesta

